

نقطه نظرات و پیشنهادات معاونت کسب کار اتاق و همکاری با مرکز

نوآوری و شتابدهی صادرات

عنوان گزارش: نقطه نظرات و پیشنهادات معاونت کسب کار اتاق و همکاری با مرکز نوآوری و شتابدهی صادرات

انتشار: امور کمیسیون های تخصصی اتاق ایران

شماره گزارش: ۱۹۰۱۰۹

بهار ۱۴۰۱

فهرست

۳..... کمیسیون توسعه صادرات غیر نفتی

۴..... کمیسیون حقوقی و حمایت قضائی و مقرراتی

کمیسیون توسعه صادرات غیر نفتی

اقتصاد ایران در سال های اخیر گریبانگیر تحریم های گسترده بین المللی با هدف فشار حداکثری بر آن شده است. نرخ های بالای تورم، نرخ رشد اقتصادی منفی و پرتوان در کنار بیکاری گسترده نیروی کار فضای اقتصاد را با نااطمینانی های زیادی مواجه ساخته است. در این شرایط از مهمترین راهکارها برای افزایش تاب آوری و بی اثر نمودن تحریم ها افزایش تولید است. تاکید به افزایش تولید دانش بنیان و اشتغال آفرین در سال ۱۴۰۱ با نامگذاری این سال توسط رهبر معظم انقلاب نیز مودکی بر این راهکار است. در این راستا مرکز رشد و نوآوری اتاق با توجه به شرح وظایف و فعالیت های خود به دریافت تجربیات و نقطه نظرات و پیشنهادات فعالان اقتصادی پرداخته است. از اینرو در ادامه نقطه نظرات و پیشنهادات کمیسیون صادرات غیرنفتی اتاق ایران ارائه شده است:

۱- با توجه به اهمیت تولید به عنوان اصلی ترین معیار سنجش رفاه در کشور و در شرایطی که کشور با نرخ تورم و رشد حجم نقدینگی بالا همراه است براساس آموزه های اقتصادی و نظریه مقداری پول، افزایش رشد اقتصادی می تواند اثر رشد حجم نقدینگی بر افزایش نرخ تورم را مهار کند.

۲- در دنیای پرتحول امروز، دانش و نوآوری اساسی ترین عامل پیشرفت اقتصاد در عرصه های صنعتی و اقتصادی محسوب می شود. اقتصاد کشور وقتی شکوفا می شود که بستر لازم برای نوآوری و حضور کشور در بازارهای رقابتی جهانی فراهم شود. حرکت به سوی نوآوری و ایجاد تغییر در ترکیب محصولات و خدمات در قلمرو فعالیت های یک کسب و کار دانش بنیان قرار دارد. از این رو کسب و کارهای دانش بنیان نقش مهمی در اثربخشی تولید، تبلور دانش در محصولات و خدمات جدید، ارتقاء سطح اقتصاد و رفاه، تولید ثروت و ارزش افزوده در یک جامعه ایفا می کنند

۳- با توجه به اهمیت صادرات و نقش آن در ایجاد رشد اقتصادی کشور و به ویژه صادرات محصولات دانش بنیان، توسعه تولید و صادرات آنها به عنوان یکی از اولویت های مهم کشور در اسناد بالادستی از جمله بند دوم سیاست های کلی اقتصاد مقاومتی آورده شده است، از اینرو و به منظور توسعه کسب و کارهای دانش بنیان بایستی مطالبه گری از دولت در جهت ارائه خدمات عمومی برای فعالان بخش خصوصی افزایش یابد. تدوین خط مشی های دولتی در تقویت نظام حقوقی، نظام مالیاتی، فراهم نمودن زیرساخت های مناسب شامل ارتباطات، فناوری اطلاعاتی و ارتباطی، شبکه های علمی، تامین منابع مالی مطلوب در راستای راه اندازی کسب و کارهای دانش بنیان، حاکم کردن تفکر نوآوری، ابداع و خلاقیت در نظام آموزشی به جای محفوظات، برای تشویق نیروهای جوان کشور به فعالیت های کارآفرینی و راه اندازی کسب و کارهای دانش بنیان، جمعی از اقدامات موثر می باشند.

۴- پیشنهاد می شود اقدام برای ایجاد مراکز پیشرفته کسب و کارهای کوچک دانش بنیان با کمک سازمانهای متولی و صنایع مربوطه و هدایت خروجی به مراکز رشد و ایجاد همبستگی نسبی میان تحقیقات با اهداف توسعه، تحول رشته های دانشگاهی نسبت به روند تحول فناوری، و آینده نگری و اصالت بخشی به تحقیقات تلاش در جهت جذب محققان ایرانی خارج از کشور با حمایت دولت و بهره گیری مناسب از تحقیقات جهانی صورت گیرد.

۵- به منظور تسهیل در فرآیند رشد صادرات ارائه خدمات مشاوره و تحقیقات بازار صورت گیرد، شناسایی بازار هدف یکی از مهم ترین نیازها پیش از ورود محصول جدید به آن بازار است. شرکت ها باید تحلیلی درستی از شناخت رقبای، میزان کشش بازار، تعیین مخاطبان و شناخت رفتار مصرف کننده و ... داشته باشند. با توجه به نیاز شرکت ها در این بخش از آنها حمایت می شود. مشاوره و

ارزیابی پیش نیازهای متقاضی تهیه نسخه صادراتی مبتنی بر نیاز سنجی اعلام ترکیب صادراتی و وارداتی کشورهای مختلف ارائه اطلاعات تعرفه ورود کالا به کشورهای مختلف؛ راهنمایی در زمینه استفاده از کمک ها و یارانه های صادراتی ارائه مشاوره مقدماتی در زمینه قوانین و مقررات مرتبط با صادرات معرفی واردکنندگان کالای مورد نظر در کشورهای هدف؛ معرفی منابع اطلاعاتی معتبر در بازارهای هدف صادراتی معرفی اشخاص حقیقی و حقوقی مجرب فعال در حلقه های مختلف زنجیره صادرات صورت گیرد.

۶- همچنین پیشنهاد می شود دوره های آموزشی گوناگونی توسط مرکز رشد برای توانمند سازی شرکت های دانش بنیان صادراتی و بازاریابی برگزار شود

۷- مرکز رشد در تسهیل شرکت در رخدادهای تجاری شامل ارائه اطلاعات نمایشگاه های معتبر بین المللی و هماهنگی با وزارت خارجه به منظور حضور در نمایشگاه های خارجی و اعزام و پذیرش برای نشست های هیات های تجاری و همچنین ایجاد هماهنگی و حمایت از اخذ گواهینامه و مجوزهای بین المللی محصولی و ارسال نمونه محصول از نظر فنی و مالی کوشا و موثر باشد.

۸- فراهم سازی تسهیلات مالی به صورت معرفی شرکتهای دانش بنیان به بانک عامل صندوق نوآوری و بانک توسعه صادرات در تامین انواع تسهیلات سرمایه در گردش، سرمایه ثابت، تسهیلات توسعه بازار صادراتی، تسهیلات توانمند ساز در جهت کمک به حل مشکلات مالی شرکتهای ضروری است که مرکز رشد می تواند در این زمینه برنامه ریزی و اقداماتی داشته باشد.

کمیسون حقوقی و حمایت قضائی و مقرراتی

۱- تلاش در جهت شبکه سازی ما بین فعالان در حوزه های مختلف اقتصادی از طریق برگزاری نشست هایی که در آن به هریک از اعضا فرصت معرفی داده شود و سپس فضایی برای گفتگوی مستقیم آنها فراهم شود. چنین رویدادهایی اجازه میدهد که شرکتهای مشتریان یا تامین کنندگان نیازهای خود را بیابند و همکاری های اقتصادی شکل بگیرد.

۲- از محورهایی که به شرکتهای داخلی و افزایش تولید کمک میکند ایجاد راهکارهای تسهیل صادرات است. به اشتراک گذاشتن تجربیات شرکتهای موفق در صادرات در نشست های اتاق بازرگانی می تواند مشوق خوبی برای کسانی باشد که پتانسیل ورود به این بازارها را دارند و از سویی ممکن است شرکتهای بتوانند در حل مشکلاتی که با آن مواجه هستند به یکدیگر کمک کنند.

۳- از زمینه هایی که میتواند در رشد و شکوفایی اقتصادی کسب و کارهای کشور بسیار موثر باشد صنعت آی تی و حوزه دیجیتال است. صنایع کشور با تکیه بر این فناوری می توانند به افزایش بهره وری و رونق تولید و کاهش هزینه ها دست پیدا کنند. از این رو سرمایه گذاری در این صنعت در حوزه آموزش و حمایت از شرکتهای کوچک و متوسط میتواند در قالب یک برنامه ریزی دراز مدت نتایج مثبت فراوانی را در بر داشته باشد.

۴- با نگاهی به آنچه هم اکنون در کشورهای توسعه یافته اتفاق می افتد و با شناخت زمینه هایی که سرمایه گذاران خارجی در آنها مبالغ هنگفتی را روی شرکتهای صاحب فناوری سرمایه گذاری میکنند، میتوان دریافت که در آینده ای نه چندان دور چنین زمینه هایی در کشور ما نیز مورد توجه و سود ده خواهند بود. برای مثال فناوری های مرتبط با بلاک چین Blockchain و متاورس Metaverse و یا موضوع Industry 4.0 زمینه های مورد توجه فعالان اقتصادی در کشورهای توسعه یافته است. اتاق بازرگانی میتواند با انجام مطالعات مناسب زمینه های جذاب برای سرمایه گذاران خارجی را شناسایی نموده و به نحو مقتضی در اجرایی کردن و بومی سازی آنها گام بردارد.

۵- بسیاری از شرکتهای نوپا که از لحاظ سطح دانش و فناوری در سطح بسیار خوبی قرار دارند، برای شناخت بازار و یافتن زمینه کار و محصولی که بتوانند روی آن سرمایه گذاری کنند دچار مشکل هستند. از سوی دیگر صنایع و شرکتهای تولیدی نیازمند محصولاتی هستند که توسط این تیم های نوپا قابل طراحی و تامین است. اما از آنجا که این شرکتهای نوپا و توانمند

با نیاز روز صنایع آشنا نیستند ممکن است روی محصولاتی سرمایه گذاری کنند که در بازاریابی آنها با مشکل روبرو شوند. اتاق بازرگانی میتواند با برگزاری جلساتی با حضور شرکتهای فناور که در آن صنایع نیازهای خود را مطرح میکنند به برقراری این ارتباط کمک کند و حتی ممکن است سازوکاری اندیشیده شود که امکان سرمایه گذاری و شراکت این صنایع در شرکتهای نوپا فراهم شود تا به نوعی وجود بازار برای محصول جدید نیز تضمین شده باشد.